

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Rozvoj hudebního citění u dětí v MŠ pomocí vybraných hudebních aktivit.

Autorka práce: Iva Filipová

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracovala: Mgr. Martina Kočerová

Datum: 9. srpna 2018

Hodnocení práce, jejíž autorkou je Iva Filipová, bylo provedeno na základě kritérií, která stanovuje Metodická pomůcka ke zpracování závěrečných prací, verze 1.0 z roku 2010.

Formální stránka práce

Po formální stránce práce vykazuje nesoulad s požadavky jen drobného charakteru (např. na konci některých tištěných zdrojů chybí tečka, u elektronických chybí WWW a tečka na konci apod.), což ale nesnižuje jejich dohledatelnost. V porovnání s prací, kterou autorka prezentovala při obhajobě v červnu 2018 došlo k odstranění většiny formálních nedostatků, které práce vykazovala.

Práce je rozdělena na kapitoly, které jsou dále členěny na podkapitoly, ovšem ty nejsou vždy řádně číslovány (např. kapitola 2.1, 3, 4 atd.). U kapitoly 2.2 je celý text zřejmě přímou citací (alespoň tomu odpovídá forma odkazování), nicméně tato citace není v textu vyznačena. Také užití výčtu, jakožto celé kapitoly, je dosti nevhodné. Struktura práce je spíše jasná, práce je spíše přehledná. Co se týká výtek k členění práce, autorka udělala úpravy spíše „kosmetického“ rázu – kapitoly tvořené jedním odstavcem přidružila ke kapitole jiné. Vhodnost těchto úprav je diskutabilní, protože nepřináší žádné obsahové zkvalitnění či obohacení práce.

Autorce bylo vytknuto nedodržení minimálního rozsahu práce, tento nedostatek ale přetrvává. Vlastní text práce je na stranách 5–37, což tedy znamená 33 stran. Když ale vezmeme v úvahu, že všechny strany nejsou plně zaplněny textem, je rozsah práce, co do požadovaného počtu znaků, nízký.

Jazyková stránka práce

Text je čitelný a srozumitelný, i když se v něm vyskytují gramatické a stylistické chyby.

Obsahová stránka práce

Autorka v úvodu své práce uvádí, že „*cílem bakalářské práce je teoreticky popsat vybrané aspekty hudebního rozvoje u dětí v předškolním věku a jejich následná aplikace při konkrétních hudebních aktivitách. Výsledkem by měla být elementární příručka, do které budou moci nahlédnout pedagogové, kteří pracují v mateřských školách. Mohou zde naleznout náměty a inspirace, jak pracovat s hudbou a s dětmi v předškolním věku.*“

Obsah práce tomuto cíli spíše neodpovídá. Jde o kompilaci témat, která zdánlivě s cílem souvisí, ovšem promyšlenost jejich zařazení patrná není (což je zřejmě již z úvodu, kde autorka uvádí strukturu práce pouze jako výčet názvů jednotlivých kapitol, aniž by zdůvodnila jejich zařazení). Autorka je nedokázala uspořádat do logicky

propracovaného celku, kdy by jednotlivá témata na sebe navazovala, rozvíjela cíl a bylo z textu zřejmé, proč byla zařazena.

Autorka v cíli deklaruje, že popíše vybrané aspekty hudebního rozvoje dětí, ovšem tyto aspekty nikde neuvádí, natož pak aby uvedla kritéria jejich výběru a diskutovala jejich souvislost a významnost pro dosažení cíle práce. Výčet těch, kterými se bude zabývat v práci chybí a autorka za tyto aspekty zřejmě považuje to, co uvádí jako jednotlivé kapitoly a podkapitoly. Pokud zdůvodněním zařazení jednotlivých „kapitol/aspektů“ má být to, že je to důležité či dobré, pak jde o poněkud chabé zdůvodnění. Ovšem právě s takovým se v práci setkáváme převážně. Např. na s. 9 „*Pro děti je dobré vybírat písně různých melodií.*“, „*Jak jistě víme, co je harmonické, to je pěkné a pro nás příznivé.*“ Hlubší diskuze s aplikací teoretických znalostí např. z psychologie, didaktiky apod. se ale nedočkáme ani na tomto, ani na jiném místě práce.

Autorka bez hlubší diskuze uvádí celou řadu tvrzení, kdy jí dostačuje, že je o jejich pravdivosti subjektivně přesvědčena. Např. na s. 6 „*Často se nejen v MŠ stává, že paní učitelka vybere nevhodnou píseň.*“; na s. 12 „*Při popisu hudebního vývoje dítěte, musíme informace čerpat z více oblastí vědních oborů.*“; v kapitole 8: „*Domnívám se, že tato činnost je důležitá pro pěvecký rozvoj dítěte.*“ Takovýchto tvrzení, aniž by byla nějak zdůvodněna či podložena zdroji je v práci nepřeborné množství. Toto bylo autorce vytknuto již v předchozí práci a progres zřejmý není.

Výtka týkající se zařazení příloh bez zřejmého propojení s vlastním textem zůstává stále aktuální. Přílohy jsou pouze nadbytečným „přílepkem“ k celé práci.

Na několika místech se autorka pokusila zdůvodnit zařazení některých částí (např. v kapitole 6 a 9 zařazení jednotlivých hudebních nástrojů a písní). Ovšem toto zdůvodnění zůstává na rovině velmi chabého pokusu, k doplnění didaktických či metodických aspektů při práci s těmito nástroji či písněmi zcela chybí. Nicméně to je právě to, co by se od studenta pedagogického oboru očekávalo, a co by konečně vedlo k naplnění cíle („*Mohou zde naleznout náměty a inspirace, jak pracovat s hudbou a s dětmi v předškolním věku.*“), potažmo dělalo z práce onu „příručku“, kterou autorka měla v úmyslu vytvořit. Pokud by totiž někdo z pedagogů měl nahlížet do této příručky a měl by se dozvědět, jak pracovat s hudbou a dětmi, pak je to právě didaktika a metodika, co by jej zajímalo. Seznam hudebních nástrojů či písní si může vyhledat na internetu, a jistě nalezne propracovanější a ucelenější popis, než poskytuje tato práce. A pokud si autorka na několika místech stýská nad špatným výběrem či postupem pedagogů při hudební výchově v mateřské škole, výčet nástrojů a písní ke zlepšení sotva přispěje. Např. v kapitole 6 autorka uvádí: „*Při hře na tento hudební nástroj děti musejí vědět, jak ho správně uchopit. Agogo se drží za rukojeť.*“ Jak ale dítě vést k tomu, aby se naučilo správný úchop, neuvádí. Obdobně u rumba koule: „*V MŠ jsou děti ve věku 3 až 7 let. Proto je žádoucí se zamyslet nad tím, jakou práci s tímto hudebním nástrojem zvolíme.*“ To je jistě dobré doporučení, ale čtenáři, byť pedagogovi, je zcela k ničemu, když zůstává jen u něj bez uvedení možností práce a jejich dopadů na hudební rozvoj dítěte. Nebo u bubínku: „*Děti mohou hrát pouze jednou rukou, ale také oběma. Hra jednou rukou je vhodná právě pro tento bubínek.*“ Nebylo by vhodnější uvést, jaká hra je vhodná pro hudební rozvoj dítěte a proč, když o ten autorce jde? Nemluvě o apelaci na s. 25: „*Velmi důležité je dětem přiblížit, kde ve svém těle má těžiště a toto těžiště si neustále při zpěvu uvědomovat.*“ Pokud je to tak důležité, nebylo by vhodné uvést, jak dětem ve věku 3 až 7 let přiblížit něco tak abstraktního, jako je těžiště?

Také zdůvodnění vhodnosti výběru některých písní přivádí čtenáře do rozpaků. Např. na s. 29 autorka uvádí, že píseň *Zatoulané klubičko* je vhodná pro malé děti, protože „*děti se mohou proměnit v klubičko a kutálet se po podlaze, jako klubičko v písni.*“ To jistě mohou a zřejmě si to i užijí, ale od pedagoga by se očekávalo, že půjde hlouběji a uvede i důvody, proč je takováto imaginace či jednání vhodné pro rozvoj dítěte, a právě tím zdůvodní vhodnost výběru písně. Obdobně i u dalších písní. Vrcholem je pak poznámka u písně *Malé štěně*, „*že děti, které nejsou právě na řadě, mohou zlobit*“, což autorka považuje za riziko zařazení této písně.

V závěru práce nalézáme jen popis struktury práce. Shrnutí vybraných aspektů hudebního rozvoje u dětí v předškolním věku a jejich aplikaci při konkrétních hudebních aktivitách, tedy pojednání cíle a jeho naplnění, nebo formulování obecných principů, doporučení zde zcela chybí.

Celkové zhodnocení práce

Ač autorka uvedla do souladu s požadavky formální stránku práce, v ostatních aspektech zůstává práce téměř v nezměněné podobě. Jde o pouhou kompilaci, která k naplnění cíle práce spíše nevede. Většina výtek, pro které byla práce doporučena k přepracování přetrvává – obsahová stránka práce a rozsah. Hraniční rozsah práce je možný akceptovat u práce, která vykazuje výbornou úroveň v ostatních oblastech, zejména pak obsahové. To ale není případ této práce.

Vzhledem k výše uvedenému, zejména pak, že důvody pro nedoporučení práce k obhajobě v převážné většině přetrvávají, a nedošlo k jejich odstranění, nedoporučuji práci k obhajobě.

Martina Kočerová